

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617213040
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6617213040.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Danice Kočíckovej, v spore žalobkyne V. S., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom Ul. F. II č. XXX/XX, XXX XX U., právne zastúpenej Sidor a partneri, s. r. o., so sídlom Ul. Železničná č. 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Ul. Pribinova č. 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Ul. Kubániho č. 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 430,38 Eur s príslušenstvom a o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 7Csp/346/2017-129 z 13. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd,“ alebo „súd prvej inštancie,“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 13. 07. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 430,38 Eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 26. 10. 2016 až do zaplatenia a primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- Eur a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti odvolaním napadnutého rozsudku (prvý výrok).

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok voči žalovanému na plnú náhradu trov konania. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením prvoinštančného súdu (druhý výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou voči žalovanému zaplatenia sumy 430,38 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 26. 10. 2016 až do zaplatenia a zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia s odkazom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. R. a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. R. (ďalej aj „Zmluvy o úvere,“ resp. „zmluvy,“ event. „Zmluvy revolvingovom úvere“).

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka účinného ku dňu 27. 01. 2015 (ďalej aj „ObZ“), § 3 ods. 1, § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, § 44 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 451 ods. 1, 2, § 457, § 517 ods. 2, § 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 27. 01. 2015 (ďalej aj „OZ“); § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „NV SR č. 87/1995 Z. z.“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného ku dňu

27. 01. 2015 (ďalej aj „Zákon o spotrebiteľských úveroch,“ resp. „ZoSÚ“), § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej aj „Zákon o ochrane spotrebiteľa“).

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že žaloba je dôvodná. Z konania vyplynulo, že žalovaný predložil žalobkyni formulárovú Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. X a XXXXXXXXXXX, pričom sa jedná o zmluvu vyhotovenú na predtlačenom formulári používanú vo viacerých prípadoch, ktorej si obsah spotrebiteľ nemôže meniť a údaje sa do nej vpisujú žalovaným. Z povahy žalovaného ako podnikateľského subjektu poskytujúceho úvery a žalobkyne ako fyzickej osoby nekonajúcej v rámci predmetu svojho podnikania vyplynulo, že uvedené zmluvy pokiaľ by boli uzatvorené platne, boli by spotrebiteľskými zmluvami podľa § 52 a nasl. OZ.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že formulárová žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXX v bode 5 označená slovom „vyplňte“ v nadväznosti na skutočnosť zistenú z výsluchu svedkyne X H. ako aj vedomosť súdu prvej inštancie z viacerých konaní žalovaného mal preukázané, že tieto žiadosti/zmluvy boli vyplnené len po bod 5 ku dňu podpisu žiadosti zo strany žalovaného, t. j. 27. 01. 2015 v Lučenci, pričom údaje v bode 6 vyplňovala žalobkyňa v Bratislave dňa 29. 01. 2015. Súd prvej inštancie zistil, že návrhy na uzavretie zmluvy, ktoré boli vyplnené žalovaným prostredníctvom viazaného finančného agenta S. H. a podpísané žalobkyňou v porovnaní s prijatím návrhu zo strany žalovaného má rozdielnu hodnotu RPMN, t. j. 29,17 % v porovnaní so 26,01 %. V zmysle § 44 ods. 2 OZ tak ide o prijatie návrhu, ktorý obsahuje zmeny a je odmietnutím návrhu, čím mal súd prvej inštancie za to, že nedošlo k uzavretiu zmluvy. Súd prvej inštancie sa s odkazom na argumentáciu nestotožnil s názorom žalovaného, že bola postačujúca len dohoda o výške úveru a úroky (keďže v prípade uzavretia zmluvy by sa jednalo o spotrebiteľský úver v súlade s § 1 ods. 2 ZoSÚ) a v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ musí zmluva v momente jej uzatvorenia obsahovať RPMN. Pokiaľ teda žalovaný zvolil spôsob uzatvárania zmluvy tak, že dodatočne akceptoval návrh žalobkyne, avšak so zmenou v hodnote RPMN, došlo k prijatiu návrhu so zmenou, ktorá nebola dodatočne písomne akceptovaná žalobkyňou a takáto zmluva nebola uzavretá, a teda nevznikla.

Keďže zmluva nebola uzatvorená a žalovaný poskytol žalobkyni finančné prostriedky len v skutočnej výške 2 x 1 350,- Eur, pretože si z pôvodne poskytovanej čiastky 1500,- Eur sťahoval poplatok 2 x 150,- Eur za poskytnutie služby podľa bodu 6 žiadosti/zmluvy, vznikol nárok len na vrátenie sumy 2 x 1 350,- Eur a to v súlade s § 457 OZ.

Pretože žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu vyššiu, t. j. 2 x 1565,19 Eur, došlo u žalovaného v zmysle § 451 ods. 2 OZ k bezdôvodnému obohateniu, nakoľko získal majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, preto bol žalovaný povinný vydať žalobkyni sumu 430,38 Eur (2 x 215,19 Eur) a v uvedenom rozsahu súd prvej inštancie žalobkyni priznal uvedený nárok. Pokiaľ ide o príslušenstvo pohľadávky, súd prvej inštancie aplikoval § 517 ods. 2 OZ v nadväznosti na § 3 NV SR č. 87/1995 Z. z. a priznal úrok z omeškania vo výške 5 % (nakoľko sadzba ECB bola k uvedenému dátumu bola 0 % + 5 % bodov) ročne od 26. 10. 2016, t. j. dňom, ktorým žalovaný písomne odmietol vydať bezdôvodné obohatenie.

Súd prvej inštancie zároveň žalobkyni priznal nárok na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 200,- Eur v súlade s § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., pretože žalobkyňa bola v konaní úspešná, a teda úspešne uplatnila porušenie povinnosti žalovaného podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ uviesť v spotrebiteľskej zmluve a zároveň zmluve o spotrebiteľskom úvere správnu RPMN, pričom následne takto získané bezdôvodné obohatenie odmietol žalobkyni vydať. Žalovaný uvedenú praktiku využíval vo viacerých prípadoch, čo bolo súdu prvej inštancie známe z jeho rozhodovacej činnosti, pričom takto uvádzal spotrebiteľa do omylu v otázke správnej výšky RPMN (podstatnú náležitosť spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, na základe ktorej si spotrebiteľ vie porovnať výhodnosť alebo nevýhodnosť úveru). Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa pre priznanie finančného zadostučinenia postačuje porušenie zákona, a teda spotrebiteľovi nemusí vzniknúť ujma. Pokiaľ ide o výšku primeraného zadostučinenia súd prvej inštancie považoval výšku 100,- Eur na každú sumu ako primeranú, a to k možnosti žalovaného obohatiť sa porušením spotrebiteľského práva o 792,06 Eur na každú zo zmlúv.

Keďže žalobkyňa bola v plnom rozsahu úspešná, súd prvej inštancie jej priznal podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) plnú náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu žalovaný podal včas odvolanie.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla a žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v celom rozsahu,

eventuálne aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

Mal za to, že prvoinštančný súd nezdôvodnil, na základe akých skutočností a z akých dôvodov mal za to, že údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) by si účastníci zmluvy vôbec legálne mohli dohodnúť. Súd prvej inštancie bez akéhokoľvek odôvodnenia uviedol, že nedošlo k dohode o výške RPMN, a teda ani k uzavretiu zmluvy. Vzhľadom na špecifickosť tohto údaju, spôsob jeho určenia a kogentné pravidlá stanovené zákonom pre jeho výpočet tvrdil, že takýto formalistický prístup súdu prvej inštancie je predčasný. Z povahy niektorých náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 ZoSÚ vyplýva, že nemôžu byť predmetom konsenzu a zákon takýto konsenzus ani nepredpokladá (čo je na prvý pohľad zrejme pri údajoch ako adresa a označenie kontrolného orgánu, ktorý je určený zákonom, priemerná hodnota RPMN, ktorý údaj určuje Ministerstvo financií SR). Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tým, či ide o dohodnuteľný údaj alebo nie, teda či aj RPMN nepatrí medzi údaje, ktoré nie je možné dohodnúť. Konštatoval teda, že išlo o základnú otázku, s ktorou sa mal súd prvej inštancie vyporiadať. Ďalej tvrdil, že hodnota RPMN úveru sa medzi stranami úverovej zmluvy nikdy nedojednávava, a preto sa účastníci zmluvy na tejto náležitosti dohodnúť ani nemôžu. To, že RPMN sa dohodnúť objektívne nedá (nedá sa teda navrhnuť, akceptovať a pod.), vyplýva v prvom rade z právnej úpravy upravujúcej spôsob určenia tohto údaju. Aj súdna prax dospela k obdobnému záveru. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje patrí aj dátum prvého čerpania úveru (ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru). Zákonná úprava určenia RPMN teda nielen svojím textom (v podobe spojenia „vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere“), ale aj spôsobom jeho určenia (viď údaje, ktoré sú rozhodujúce pre určenie RPMN) vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Ak by teda neurčil údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa ZoSÚ, teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú s „predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil ZoSÚ. Porušenie by práve vyplývalo z toho, že by uviedol rovnakú RPMN ako údajne „navrhla“ žalobkyňa v oboch zmluvných vzťahoch, pretože v takom prípade by takto určená RPMN nebola vypočítanou podľa ZoSÚ. Zdôraznil, že z rozsudku nie je zrejme ani to, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru o tom, že žalobkyňa vlastne navrhla údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Na základe uvedeného tvrdí, že otázka „dohody“ o RPMN nebola zo strany súdu prvej inštancie ani len posúdená v tom smere, či zákonná úprava takúto dohodu pozná a predpokladá. Zákon o spotrebiteľských úveroch vôbec nepredpokladá, že by sa náležitosti vymenované v § 9 ods. 2 mali dohodnúť, vyžaduje, aby boli v zmluve uvedené. Ako príklad možno poukázať na to, že logicky sa strany nemôžu dohodnúť na tom, kto bude kontrolným orgánom pre zmluvný vzťah, pretože je to otázka daná právnymi predpismi. Ďalej zdôraznil, že samotný Zákon o spotrebiteľských úveroch napríklad v § 11 ods. 1 písm. c) uvádza, že nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa spôsobuje bezúčnosť úveru. Teda zákon aj na tomto mieste vychádza z určenia RPMN spôsobom stanoveným v Zákone o spotrebiteľských úveroch, a nie z toho, že pôjde o dohodnutý údaj. Na základe uvedených skutočností tvrdil, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku vzniku zmluvných vzťahov. Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/839/2016 zo dňa 29. 06. 2016 a zdôraznil, že RPMN nepredstavuje predmet záväzku, je to iba informácia určená spôsobom, ktorý predpisuje zákon.

Mal za to, že záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyni nebol poskytnutý úver v dohodnutej výške je nesprávny, preto súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. Samotný Zákon o spotrebiteľských úveroch ako spôsoby (formy) poskytnutia spotrebiteľského úveru predpokladá (po prijatí regulácie v tejto otázke od 23. 12. 2015) pripúšťa prevod na platobný účet spotrebiteľa, prevod na účty iného veriteľa, započítanie na úhradu iných záväzkov spotrebiteľa, alebo poštovú poukážku. Súčasne zákon v § 2 písm. l) uvádza, že úverom je súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Čiže logicky súčet peňažných prostriedkov poskytnutých prevodom na účet, prevodom na účet iného veriteľa na úhradu záväzkov spotrebiteľa, započítaných v rámci vyrovnania záväzkov, poskytnutých poštovou poukážkou. Ak by mal platiť záver súdu prvej inštancie o tom, čo sa považuje za poskytnutie úveru, potom v prípade refinančných úverov či úverov použitých na úhradu ceny tovaru alebo služby (kedy na účet spotrebiteľa sa neposkytuje žiadna suma) by v zmysle záverov súdu prvej inštancie nedochádzalo k poskytnutiu úveru, výška úveru by bola nula Eur a teda v konečnom dôsledku by spotrebiteľ získaval plnenie, ktoré

formálne je uhradené z úveru, ale žiadny úver by nedostal, a teda by nemal mať ani záväzok ho vrátiť. Ak má platiť záver súdu prvej inštancie, že úverom je výška skutočne poskytnutých prostriedkov, a tou je suma vyplatených prostriedkov, tak by sa spotrebiteľ zbavil starých úverov (započítaním, prevodom na účet iného veriteľa), ale nevznikol mu už žiadny záväzok z nového úveru, keďže v zmysle tvrdenia žalobkyne nedochádza k skutočnému poskytnutiu prostriedkov. Uviedol, že poskytnutím úveru sa v zmysle právnej úpravy a tiež ustálenej obchodnej praxe (vrátane bankovej i nebankovej) rozumie nielen vyplatenie prostriedkov úveru (v hotovosti, na účet a podobne), ale každá zákonom uznaná forma splnenia záväzku - teda aj započítanie. Z uvedenej regulácie bol toho názoru, že spotrebiteľský úver môže byť poskytnutý vo forme úveru každým spôsobom, ktorý pripúšťa platné právo - s výnimkou poskytnutia v hotovosti. Čiže, argumentácia a contrario bezhotovostne, formou započítania a pod. Spotrebiteľské úvery sú často čerpané na účely refinancovania iných úverov, kedy sú prostriedky z úveru poskytované v prospech spotrebiteľa, ale reálne na účty iných veriteľov či úhradu iných záväzkov medzi tými istými subjektmi. Tvrdenie žalobkyne o výške úveru preto odporuje ZoSÚ, v ktorom sa v § 2 písm. l) uvádza, že ide o súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pojem „poskytnutie“ je chápaný širšie, ako to tvrdí žalobkyňa. Po citácii rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. Obdo V 47/2001 (ZSP 8/2004) uviedol, že zákon formu poskytnutia úveru tak, že sa poskytuje v rámci kompenzácie pohľadávok, nezakazoval (prítom od 23. 12. 2015 už výslovne vymedzil, že úver môže byť poskytnutý len kartou, bezhotovostne alebo v prospech poskytovateľa úveru), čo opätovne potvrdilo oprávnenosť postupu započítania. Mal za to, že žiadna právna úprava neurčuje, že pojem „poskytnutie úveru“ je rovnocenný či dokonca synonymom „vyplatenia úverových peňažných prostriedkov“. Tak tomu bolo aj v tomto prípade, pričom jeho postup nenapĺňa znaky neposkytnutia dohodnutej výšky úveru. Zdôraznil, že poskytnutím úveru sa v zmysle právnej úpravy a tiež ustálenej obchodnej praxe (vrátane bankovej i nebankovej) rozumie nielen vyplatenie prostriedkov úveru (v hotovosti, na účet a podobne), ale každá zákonom uznaná forma splnenia záväzku - teda aj započítanie. Konštatoval, že z uvedenej regulácie vyplýva, že spotrebiteľský úver môže byť poskytnutý vo forme úveru každým spôsobom, ktorý pripúšťa platné právo - s výnimkou poskytnutia v hotovosti. Čiže, arg. a contrario bezhotovostne, formou započítania a pod. Spotrebiteľské úvery sú často čerpané na účely refinancovania iných úverov, kedy sú prostriedky z úveru poskytované v prospech spotrebiteľa, ale reálne na účty iných veriteľov či úhradu iných záväzkov medzi tými istými subjektmi. Zákon ako sumu úveru preto vymedzuje súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zákon teda formu poskytnutia úveru tak, že sa poskytuje v rámci kompenzácie pohľadávok nezakazoval, prítom od 23. 12. 2015 už výslovne vymedzil, že úver môže byť poskytnutý len kartou, bezhotovostne alebo v prospech poskytovateľa úveru, čo opätovne potvrdilo oprávnenosť postupu započítania (poplatku za poskytnutie úveru).

Ďalej po citácii § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa uviedol, že na postup podľa uvedeného ustanovenia sa v prvom rade vyžaduje, aby v čase rozhodovania súdu bolo ustálené, že došlo k porušeniu práva určeného na ochranu spotrebiteľa. Ide teda o podmienku na právoplatné rozhodnutie o uvedenej skutočnosti, čo v prejednávanej veci splnené nebolo. Systematickým a jazykovým výkladom zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa možno dospieť k záveru, že právo na primerané finančné zadostučinenie možno spotrebiteľovi priznať, ak si ako žalobkyňa úspešne uplatnila nárok z porušenia práva a povinnosti, pričom toto úspešné uplatnenie práva musí vyplývať z právoplatného rozhodnutia. To, že spotrebiteľ musí byť žalobkyňou možno vyvodiť z prvej vety zákonného ustanovenia, ktorá výslovne uvádza, že spotrebiteľ sa môže proti porušiteľovi domáhať na súde ochrany svojho práva. Samotné právo na priznanie finančného zadostučinenia vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je zákon, ak sú splnené podmienky stanovené zákonom. Týmto podmienkami sú, že spotrebiteľ aktívne ako žalobkyňa uplatní svoje právo na súde a to porušenie práva a povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi a že je úspešný, pričom o úspechu sa dá uvažovať, keď je o ňom rozhodnuté. Kým tieto podmienky naplnené nie sú, žiadne právo na primerané finančné zadostučinenie spotrebiteľ nemá. Uvedený záver vyplýva z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6 Cdo 389/2015. Tvrdil preto, že výrok o priznaní nároku na finančné zadostučinenie je vydaný predčasne. Na záver zdôraznil, že súd prvej inštancie neoznačil žiadnu konkrétnu okolnosť, s ktorou by sa mala spájať satisfakčná funkcia, pričom za účelom podpory uvádzaného nestačí všeobecný odkaz na „uvádzaní spotrebiteľa do omylu.“

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, dostatočne odôvodnený, sledujúci prevládajúcu názorovú líniu všeobecných súdov Slovenskej republiky. Bola toho názoru, že nie je možné

rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť na základe odvolania podaného žalovaným. Žalovaný v odvolaní argumentuje svojimi úvahami, pričom rozsudok súdu prvej inštancie napáda z viacerých odvolacích dôvodov, pričom ide o rovnaké námietky, ktorými sa už súd prvej inštancie zaoberal a dostal na ne v rozhodnutí dostatočnú a odôvodnenú odpoveď.

Mala za to, že rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia, pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. 05. 2012, pod sp. zn. 1 M Cdo 11/2010). Ďalej uviedla, že právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 01. 2011, sp. zn. 1 Cdo 196/2009).

Poukázala na to, že nie sú správne tvrdenia žalovaného o tom, že RPMN sa nedá dohodnúť. Hoci je pravdou, že zmluvné strany nemôžu dohodnúť konkrétny údaj o RPMN, treba uviesť, že RPMN je veličina, ktorej výška je vypočítaná práve na základe údajov, ktoré dohode strán podliehajú. V konečnom dôsledku tak výsledná hodnota RPMN závisí práve od vôle strán o iných podstatných náležitostiach. Pokiaľ potom žalovaný uviedol v časti 6. zmluvy inú hodnotu RPMN, musel pritom vychádzať z iných údajov, ako žalobkyňa navrhovala, resp. z údajov, ktoré v čase návrhu neboli známe. Mala teda za to, že v oboch prípadoch sa tak ale „dopracujeme“ k záveru, že sa nestretli dva zhodné prejavy vôle, ako to uviedol aj súd prvej inštancie. Odhliadnuc od uvedeného, ako jednu z príloh k žalobe pripojila aj oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, z ktorého vyplýva, že obsahuje aj údaje, ktoré samotná žiadosť ani zmluva neobsahujú (napr. termín konečnej splatnosti). Bola teda toho názoru, že žalovaný odmietol žiadosť o poskytnutie úveru a jeho prejav vôle tak možno označiť iba za nový návrh, a to z dôvodu, že obsahuje zmenené ako aj nové údaje. De lege lata tak nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy. K obdobným záverom sa dopracovali aj iné súdy Slovenskej republiky v konaniach proti žalovanému, pričom poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 17. 01. 2018, sp. zn. 15Co/247/2017; rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. 03. 2018, sp. zn. 6Co/10/2018; rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 18. 01. 2018, sp. zn. 9Co/359/2017 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 01. 2016, sp. zn. 17Co/1177/2014.

Uviedla, že žalovaný vo svojom odpore zo dňa 08. 02. 2018 nepoprel, že by jej poskytol úver v poníženej čiastke. Skutkové tvrdenia v tejto časti tak boli nesporné, je preto bez právneho významu, že žalovaný v odvolaní neguje svoje predošlé tvrdenia. Ďalej poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. 11. 2012, sp. zn. 18Co/109/2011, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 18. 05. 2016, sp. zn. 24Co/587/2015 ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 11. 2013, sp. zn. 6Sžo/21/2013. Konštatovala, že z rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky, vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vypláva, že za úver možno považovať len finančné prostriedky, ktoré sú spotrebiteľovi skutočne poskytnuté na užívanie. Nie je prípustné, aby veriteľ „strhával“ poplatky pri poskytnutí úveru, o to viac, ak sa na tom strany nedohodli (v tomto prípade išlo o formulárovú zmluvu, ktorá už vopred počítala so započítaním, hoci to nemuselo a ani nezodpovedalo jej vôli). Rovnako nie je prípustné, aby tieto poplatky boli pripočítané k istine a umelo sa tým znižovala nákladovosť úveru.

Ďalej mala za to, že postup súdu prvej inštancie, kedy jej priznal nárok z bezdôvodného obohatenia a nárok na primerané finančné zadosťučinenie, je správny. Je zrejmé, že bola v konaní pred súdom prvej inštancie úspešná, preto boli splnené podmienky na priznanie uvedeného nároku. Hoci nie je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný, mala za to, že nič nebránilo súdu prvej inštancie, aby o oboch nárokoch rozhodol jedným rozsudkom (bezdôvodné obohatenie aj primerané finančné zadosťučinenie), a to najmä s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Postup súdu prvej inštancie preto možno považovať nielen za zákonný, ale aj za efektívny a hospodárny, kedy súd prvej inštancie jedným rozsudkom rozhodol o jej nárokoch a predišiel tak ďalšiemu konaniu (iba o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia), ktoré by znamenalo iba zaťažovanie súdov ako aj sporových strán. V tejto súvislosti poukázala napríklad na rozsudok Okresného súdu Trenčín (sp. zn. 21C/136/2015) potvrdený rozsudkom Krajského súdu Trenčín (sp. zn. 5Co/934/2015), ktorý rovnako proti žalovanému

rozhodol o oboch nárokoch spotrebiteľa (o neplatnosti zmluvy a zároveň o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia), rovnako tak na rozsudok Krajského súdu Žilina (sp. zn. 7Co/477/2014), ktorý potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o neplatnosti zmluvy a zároveň o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Na uvedenom nič nemení ani rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6 Cdo 389/2015, podľa ktorého v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa poznamenáva, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Konštatovala, že ona však úspešne pred súdom prvej inštancie uplatnila porušenie práv a povinností zo strany žalovaného (napr. povinnosť písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je obligatórna), teda žalovaný bol povinný vydať bezdôvodné obohatenie, čím sa naplňujú predpoklady pre priznanie nároku podľa ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Podľa jej názoru odvolanie žalovaného je potrebné považovať za nedôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z náležite zisteného skutkového stavu, ktorý súd prvej inštancie vecne správne právne posúdil. Rozhodnutie sleduje prevládajúcu názorovú líniu súdov Slovenskej republiky, pričom je v súlade aj s princípom právnej istoty a legitímnych očakávaní.

4. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), v zmysle ustanovenia § 382 CSP vyzval strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia § 9 ods. 1 a ustanovenia § 11 ods. 1, písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu 29. 01. 2015, pretože mal za to, že na vec sa vzťahujú citované ustanovenia, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

5. Žalovaný vo vyjadrení k výzve odvolacieho súdu uviedol, že použitie odvolacím súdom citovaných ustanovení nie je prípustné, pretože vykonaným dokazovaním neboli zistené skutočnosti, ktoré by umožnili ich aplikáciu.

Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/60/2017-74, zo dňa 31. 05. 2017.

Podľa jeho názoru súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil po skutkovej i právnej stránke, pretože neposúdil ani len to, čo zákonná úprava vyžaduje pre vznik úverovej zmluvy, a čo vyžaduje pre to, aby sa úver nepovažoval za bezúročný. Predpoklady uvedené v odseku 2 v § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. nie sú predpokladmi pre vznik zmluvy, a teda ani pre zachovanie písomnej formy zmluvy (podľa odseku 1 uvedeného ustanovenia).

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k výzve odvolacieho súdu okrem iného zdôraznila, že aby bola zmluva uzavretá, musí byť úplná zhoda oboch strán v otázke obsahu zmluvy. Z obsahu zmlúv je však zrejmé, že v ich obsahu zmeny nastali, nebolo však preukázané, že by boli zo strany žalobkyne i akceptované. Zo Zmlúv o úvere vyplýva, že údaje o požadovaných revolvingových úveroch (bod 5. žiadosti) sú odlišné od údajov o schválenom revolvingovom úvere (bod 6. žiadosti), a to konkrétne v údají týkajúcom sa

- ročnej sadzby úrokov z omeškania (v %): 5,05 (v bode 5 žiadosti sa údaj nenachádza vôbec)

- RPMN za úver 26,01% (v bode 5 žiadosti vo výške 26,17%)

- Predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 26,01% (v bode 5 žiadosti vo výške 26,17%).

Bola toho názoru, že zmeniť/doplniť návrh o nové dojednanie úveru nemožno bez toho, aby to neznamenal odmietnutie návrhu akceptantom a zároveň aby to nebol nový návrh, resp. protinávrh, nie je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 OZ možné. Údaje o schválenom úvere žalovaným v čase, kedy zmluvu o revolvingovom úvere podpisovala (ona žiadosť o úver podpisovala dňa 27. 01. 2015 a žalovaný schválil úver dňa 29. 01. 2015), totiž neboli obsahom zmluvy, preto ich nemohla písomne akceptovať. Ako bolo uvedené, zmenené údaje, ktoré boli obsahom bodu 6. Žiadostí o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmlúv o revolvingovom úvere smerované žalovaným k nej, predstavovali nový návrh na uzatvorenie zmluvy a v konaní nebolo preukázané, že ona takýto návrh akceptovala, preto písomné Zmluvy o úvere medzi stranami sporu uzatvorené neboli.

Na záver uviedla, že Zmluvy o úvere teda v rozpore so zákonom nemajú písomnú formu, hoci v zmysle kogentného ustanovenia § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, čo Zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru (§ 11 ods. 1 písm. a/). Mala za to, že aplikácia ustanovenia § 9 ods.1 ZoSÚ v spojení s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ je nie len možná, ale i priamo daná vzhľadom k tomu, že zmeny pre Zmluvy o úvere neboli ňou písomne akceptované.

7. V dôsledku odvolania odvolací súd, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia istiny vo výške 430,38 Eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia s odkazom na Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XX. zo dňa 29. 01. 2015 (č.l. 120 spisu) a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXX zo dňa 29. 01. 2015 (č.l. 7-8 spisu).

9. Odvolací súd konštatuje, že zmluva je dvojstranný úkon, ktorý vzniká na základe dvoch vzájomných a obsahovo zhodných prejavov vôle dvoch strán. Pri uzatváraní zmlúv platí zmluvná voľnosť. Zmluvná voľnosť sa týka jednak možnosti výberu určitého typu zmluvy a jednak tvorby obsahu. To znamená, že účastníci si tvoria obsah zmluvy sami. Obsah zmluvy však nesmie byť v rozpore s kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, pretože by takéto dojednania boli neplatné. Spravidla stačí k uzavretiu zmluvy konsenz oboch účastníkov zmluvy. Tak je to u tzv. konsenzuálnych zmlúv (u vôľových úkonov). Niektoré zmluvy sú však v Občianskom zákonníku konštruované tak, že k platnosti zmluvy sa vyžaduje okrem konsenzu aj určitý reálny úkon. Ide o tzv. reálne zmluvy.

10. Návrhom na uzavretie zmluvy (oferta) v zmysle § 43a OZ rozumieme prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je adresovaný jednej alebo viacerým určitým (individuálne určeným) osobám a prejav ktorého je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia. Pre posúdenia okamihu vzniku zmluvy, resp. vôbec jej uzavretie, je veľmi dôležitý právny úkon prijatia návrhu zmluvy. Prijatím návrhu je včas urobený prejav vôle osoby, ktorej bol návrh určený, že súhlasí s návrhom zmluvy bez výhrad dodatkov obmedzení alebo iných zmien. Takýto úkon je účinný a vyvoláva právne následky okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s návrhom (a s jeho obsahom) dôjde navrhovateľovi. To je zároveň okamih, kedy možno hovoriť o tom, že zmluva bola uzavretá. Z uvedeného vyplýva aby právny úkon prijatia návrhu sa stal perfektným: a/ musí byť urobený osobou, ktorej bol určený (oprávnenou konať za druhého účastníka zmluvy), b/ musí byť urobený včas, c/ nesmie obsahovať žiadne doplnky, obmedzenia, resp. výhrady či iné zmeny, d/ musí byť účinný a musí dôjsť navrhovateľovi. Zákon požaduje aktívne konanie subjektu. Mlčanie alebo nečinnosť sami osebe neznamenajú prijatie návrhu. Pokiaľ by jedna z uvedených podmienok (a / - d /) nebola splnená, nemohlo by dôjsť k uzavretiu zmluvy. Je veľmi dôležité, aby akceptant, ktorý prijíma návrh neurobil vo svojom prejave zmeny, doplnky, dodatky, obmedzenia alebo výhrady. Takýto prejav by sa považoval za odmietnutie návrhu, a zároveň by to bol nový návrh, resp. protinávrh. K uzavretiu zmluvy by v danom prípade mohlo dôjsť iba vtedy, ak by pôvodný navrhovateľ (teraz ako akceptant) prijal nový návrh, ktorý mu zaslal pôvodný akceptant (teraz navrhovateľ) podľa presne určených pravidiel na prijatie návrhu. Aby bola zmluva uzavretá, musí byť úplná zhoda oboch strán v otázke obsahu zmluvy.

11. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere (bod 5. žiadosti) sú odlišné od údajov o schválenom revolvingovom úvere (bod 6. žiadosti), a to v Zmluvách o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XX. zo dňa 29. 01. 2015 a č. XXXXXXXX zo dňa 29. 01. 2015, keď v údají týkajúcom sa RPMN za úver v bode 5 je uvedená hodnota 26,17 % a v bode 6 hodnota 26,01 %.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu zmeniť výšku RPMN úveru, t.j. údaj obligatórny v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, bez toho, aby to neznamenal odmietnutie návrhu akceptantom (žalobkyňou) a zároveň aby to nebol nový návrh, resp. protinávrh, nie je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 OZ možné. Údaje o schválenom úvere žalovaným v čase, kedy Zmluvy o revolvingovom úvere podpisovala žalobkyňa, totiž neboli obsahom zmlúv, preto ich žalobkyňa nemohla písomne akceptovať.

13. Ako bolo uvedené, zmenené údaje, ktoré boli obsahom bodu 6. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o revolvingovom úvere smerované žalovaným žalobkyňi, predstavovali nový návrh na uzatvorenie zmluvy a v konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa takýto návrh akceptovala.

14. Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 29. 01. 2015 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

15. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1, písm. a/ ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1.

16. Pretože Zmluvy o úvere v rozpore so zákonom nemajú písomnú formu, hoci v zmysle kogentného ustanovenia § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ sa poskytnuté spotrebiteľské úvery považujú za bezúročné a bez poplatkov.

17. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalovaného odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 21. apríla 2016 vo veci C-377/14 (Ernest Georg Radlinger, Helena Radlingerová, proti FINWAY a.s.), z ktorého vyplýva: „Treba pripomenúť, že celková výška úveru v zmysle smernice 2008/48 je v jej článku 3 písm. l) vymedzená ako maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o úvere. Podľa článku 3 písm. g) tejto smernice celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere a ktoré sú veriteľovi známe. Podľa článku 3 písm. i) uvedenej smernice RPMN sú celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky úveru, prípadne vrátane nákladov v súlade s článkom 19 ods. 2 tejto smernice. Keďže je pojem „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ vymedzený v článku 3 písm. h) smernice 2008/48 ako „súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom“, vyplýva z toho, že pojmy „celková výška úveru“ a „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Treba zdôrazniť, že neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru bude nutne viesť k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Článok 19 ods. 1 smernice 2008/48 spresňuje, že RPMN, ktorá sa na ročnom základe rovná aktuálnej hodnote všetkých záväzkov, na ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ, sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedeného v prílohe I časti I tejto smernice. Táto smernica pritom stanovuje, že základná rovnica, ktorá stanovuje RPMN, kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej. Výška čerpania úveru v zmysle časti I prílohy I smernice 2008/48 tak zodpovedá celkovej výške úveru v zmysle článku 3 písm. l) tejto smernice. Vnútroštátny súd musí v danej veci overiť, či jedna alebo viac súm uvedených v bodoch 27 a 28 tohto rozsudku neboli neoprávnene zahrnuté do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) smernice 2008/48, keďže táto okolnosť môže mať vplyv na výpočet RPMN a ovplyvniť tak správnosť informácií, ktoré mal veriteľ uviesť podľa článku 10 ods. 2 tejto smernice v predmetnej zmluve o úvere vo veci samej. Ako sa uvádza v odôvodneniach 31 a 43 smernice 2008/48, informácia spotrebiteľa o celkových nákladoch úveru vo forme miery vypočítanej podľa jednotného matematického vzorca má preto podstatný význam. Na jednej strane táto informácia prispieva k transparentnosti trhu v rozsahu, v akom spotrebiteľovi umožňuje porovnať ponuky úverov. Na druhej strane mu umožňuje posúdiť rozsah jeho záväzku (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2004, Cofinoga, C-264/02, EU:C:2004:127, bod 26, a uznesenie zo 16. novembra 2010, Pohotovosť, C-76/10, EU:C:2010:685, bod 70). Vzhľadom na vyššie uvedené treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48, ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“

18. Bezdôvodné obohatenie je upravené v ustanovení § 451 OZ a nasl.. Bezdôvodné obohatenie v zmysle Občianskeho zákonníka v pozitívnom vymedzení je majetkový prospech získaný 1/ plnením bez právneho dôvodu, 2/ plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, 3/ plnením z neplatného právneho úkonu, 4/ z nepoctivých zdrojov, 5/ plnením za toho, kto podľa práva mal plniť sám. Subjekt, ktorý sa

bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie oprávnenému subjektu, t.j. v prospech toho, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo.

19. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia). Zväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia však vznikne len za splnenia určitých zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby, a napokon, že nejde o prípad, keď Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo 92/2010 z 19. januára 2012).

20. Vzhľadom na to, že v posudzovanej veci sa spotrebiteľské úvery s odkazom na Zmluvy o úvere považujú za bezúročné a bez poplatkov, žalobkyni vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle ustanovení § 451 a nasl. OZ o bezdôvodnom obohatení, pričom povinnosťou žalovaného bolo vydať majetkový prospech získaný od žalobkyne bez právneho dôvodu vo výške 430,38 Eur (2x 215,19 Eur) vrátane jeho príslušenstva.

21. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného odvolací súd poukazuje, že zmyslom ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je ochrana spotrebiteľa proti porušeniu povinností vyplývajúcich zo Zákona o ochrane spotrebiteľa a z osobitných právnych predpisov. Oprávnenou osobou je spotrebiteľ, ktorý úspešne uplatnil svoje práva a má preto právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto spôsobil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej Zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a ktoré sú spôsobilé privodiť mu ujmu. Z výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že zákon vznik práva nepodmieňuje vznikom ujmy, ale pre jeho vznik stačí možnosť vzniku ujmy.

22. Odvolací súd konštatuje, že primerané finančné zadosťučinenie je považované za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy, a teda nie ako náhradu za spôsobenú materiálnu škodu. Plní taktiež preventívnu funkciu, pretože musí odradiť od ďalšieho nezákonného postupu porušiteľa (nositeľa zákonných povinností). Tento účinok môže vyvolať len finančné zadosťučinenie zodpovedajúce významu chráneného záujmu.

23. Žalobca v súdnom konaní musí preukázať, že sa žalovaný sa dopustil porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi.

24. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať.

25. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti. Výšku peňažnej formy primeraného zadosťučinenia uvedenú v petite nemôže súd prekročiť.

26. Preskúmaním veci odvolací súd konštatuje, že žalobkyni vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie v súhrnnej výške 200,- Eur (100,- Eur x 2) v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, keďže žalovaný sa na úkor žalobkyne (v pozícii spotrebiteľa) bezdôvodne obohatil o sumu 430,38 Eur s odkazom na zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavreté medzi stranami, pričom žalobkyňa v konaní úspešne uplatnila porušenie povinností zo strany žalovaného, t.j. povinnosť písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je obligatórna v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 ZoSÚ, preto žalovaný bol povinný vydať bezdôvodné obohatenie žalobkyni.

27. Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP vrátane závislého výroku o trovách konania (druhý výrok), ktorý v zmysle aplikovanej zásady úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP považuje taktiež za správny.

28. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“ Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalobkyňa, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči žalovanému. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).